
Mgr. Ondřej Tichý, Ph.D.

Ústav anglického jazyka a didaktiky

Filozofická fakulta

ORCID: [0000-0001-5088-3129](https://orcid.org/0000-0001-5088-3129)

Co Vás k open science přivedlo a jak se Váš vztah k otevřené vědě vyvíjel?

Protože ke svému výzkumu často potřebuji buď velké datové soubory nebo faksimile či edice starých textů, ocitám se někdy v situaci, kdy k těmto zdrojům nemohu získat přístup. Tímto problémem trpí samozřejmě skoro všichni badatelé, ale výzkumníci z chudších zemí a institucí jsou znevýhodněni více než ostatní. Snažím se proto data, která pomáhám vytvářet, zpřístupňovat co nejširšímu okruhu uživatelů a myslím, že situace se v tomto ohledu postupně zlepšuje. Jednak vzrůstá povědomí o open science a pocit, že držet se open science je prostě správné, jednak tento přístup prosazují např. grantové agentury.

Co z open science praxe je Vaším denním chlebem?

Jednak velmi často čerpám z otevřených zdrojů, jakými jsou např. digitalizační projekt [Early English Books Online](#) a celá řada jazykových korpusů, nebo různé projekty na digitalizaci starých rukopisů. Sám v současnosti pracuji na digitalizaci Anglosaského slovníku online (bosworthtoller.com) a na vytvoření Lexikálně-sémantické databáze češtiny. Oba zdroje budou co nejdříve veřejně dostupné a využitelné.

Proč je podle Vás otevřenost ve vědě důležitá?

Kromě toho, že zásady otevřenosti pomáhají vyrovnávat příležitosti a znevýhodnění badatelů z chudších zemí a institucí, pomáhá sdílení dat dělat vědu vědou. Myslím to tak, že vědecký výkon by měl být mimo jiné replikovatelný. To se ve společenských a humanitních vědách ukazuje v posledních letech jako vážný problém. Otevřená data a poctivě popsané metodologie jsou jednou z cest, jak tomuto problému úspěšně čelit a spolu s tím zvyšovat důvěryhodnost dotčených oborů.

Co byste kolegům poradil, pokud by chtěli ve své praxi využívat open science principy?

Nebát se, že sdílením dat utrpí váš budoucí výzkum. Jistě, je možné, že vaše data využije někdo k výzkumu, který by později napadl i vás. Co je ale lepšího, než když práce vložená do tvorby či získání dat ponese více ovoce? Také jistě využijete či již využíváte data vytvořená někým jiným. Všichni stojíme na ramenu obrů.

Které překážky je podle Vás nutné překonat, aby se open science mohla stát běžnou praxí?

Obavy, vzájemnou nedůvěru, ale i legislativní omezení spojené s licencováním a copyrightem. Nejsem zastáncem plošného zrušení práv duševního vlastnictví, ale pro výzkumné účely neohrožující jiná práva autorů by mělo být možné a snadné získávat prakticky jakákoliv data, zvláště pokud jejich sběr či vytvoření bylo financováno z veřejných zdrojů.

Co pro vás pro Vás open science znamená?

Open science znamená svobodu bádání a důvěryhodnost vědy.

UNIVERZITA KARLOVA
Centrum pro podporu open science

Mgr. Ondřej Tichý, Ph.D.

*"Open science
znamená svobodu
bádání a
důvěryhodnost vědy."*

Filozofická fakulta UK

ORCID ID:

» **0000-0001-5088-3129**

OPEN SCIENCE ŠAMPIONI UK

» **bit.ly/opensampioniuk**